

Domáci a příjezdový cestovní ruch

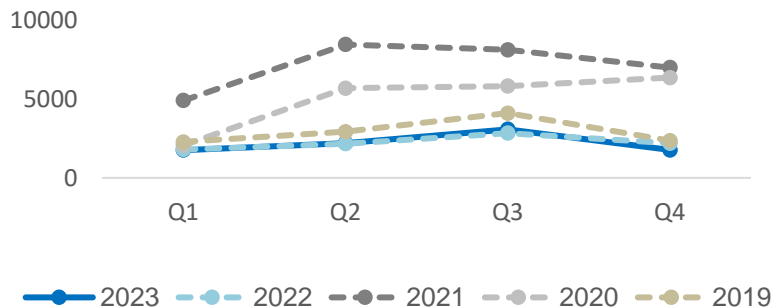
Závěrečná zpráva za rok 2023

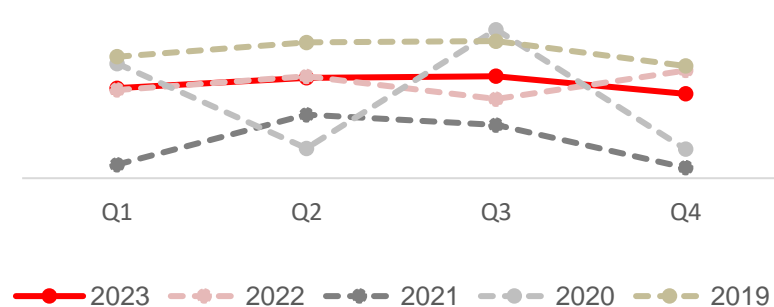
Velikost vzorku, jeho struktura a rozložení v čase

2023	Domácí návštěvníci			Zahraniční návštěvníci			Celkem návštěvníci
	turisté	výletníci	Celkem	turisté	výletníci	Celkem	
Q1	789	978	1 767	3 098	1 118	4 216	5 983
Q2	1 078	1 132	2 210	3 539	1 169	4 708	6 918
Q3	1 669	1 416	3 085	3 812	973	4 785	7 870
Q4	789	985	1 774	2 917	1 042	3 959	5 733
Celkem	4 325	4 511	8 836	13 366	4 302	17 668	26 504

Domácí návštěvníci

Zahraniční návštěvníci

Změny v období let 2019-2023 (1/2)

Hledat srovnatelnost let v období 2019-2023 je vzhledem k okolnostem velmi obtížné, přesto na následujících dvou stranách pro přehlednost shrnujeme hlavní meziroční posuny ve výsledcích. Podrobnější komentáře k výsledkům po jednotlivých oblastech naleznete na dalších stranách tohoto shrnutí.

Pozn.: % posuny jsou vždy vyjádřeny šipkou takto: výsledek za rok 2019 → 2020 → 2021 → 2022 → 2023 .

- Struktura zahraniční návštěvnosti: pokračující snížení podílu návštěvníků z Evropy: 91 → 97 → 99 → 97 → **96 %** a sousedních zemí: 64 → 79 → 81 → 76 → **74 %**, ve prospěch návštěvníků ze vzdálenějších regionů.
- Váha důvodů zahraničních turistů: pokračující nárůst důvodu rekreace: 72 → 63 → 56 → 59 → **62 %**, relativně setrvalý stav příbuzenských návštěv: 13 → 16 → 21 → 25 → **24 %** a opětovné snížení podílu služebních cest: 9 → 14 → 18 → 10 → **8%**.
- Již druhým rokem pokles podílu opakovaných / častých návštěvníků (minimálně několikrát ročně). Nejčastěji se jedná o návštěvníky z Německa (meziroční nárůst + 3 % body), Polska (meziroční nárůst + 2 % body) a Rakouska (meziroční pokles - 2 % body).
- Zahraniční výletníci mají jako primární cíl přírodní památky, pěší turistiku a rovněž gastronomii. Kulturní památky se umístily na čtvrtém místě.
- Pro zahraniční turisty jsou největším lákadlem kulturní památky, s velkým odstupem následují pěší turistika, návštěvy příbuzných a návštěvy přírodních památek.
- Domácí návštěvníci stále více holdují pěší turistice – patrně jsou kontinuální meziroční nárůsty podílu návštěvníků věnujících se turistice (+ 5 % body u turistů a + 3 % body u výletníků). Významně narostl podíl návštěv kulturních památek o 6 % bodů. Návštěva přírodních památek zaznamenala poloviční nárůst o celkově + 3 % body. U příbuzenských návštěv je po loňském propadu opět nárůst o 4 % body.
- Regionální změny ve struktuře zahraniční návštěvnosti: Setrvalý pokles v návštěvnosti Prahy: 42 → 34 → 36 → 28 → **26 %**. Největší meziroční nárůst podílu turistů zaznamenal kraj Moravskoslezský (+ 2 % body), u ostatních krajů je setrvalý stav. V regionální struktuře zahraničních výletníků je deklarován nárůst návštěvnosti v Plzeňském kraji (+ 5 %), Ústeckém kraji (+ 3 % body), naopak pokles je zaznamenán u krajů Jihomoravského (- 4 % body) a Jihočeského (- 3 % body).
- Deklarované informační zdroje: vlastní zkušenosti (beze změny) – domácí: 71 → 77 → 76 → 73 → **73 %**, zahraniční: 48 → 57 → 65 → 53 → **53 %**, doporučení od osob blízkých – jak u zahraničních, tak domácích návštěvníků je zaznamenán mírný pokles (jak u zahraničních, tak u domácích návštěvníků shodně - 1 % bod).
- Organizace cesty: setrvalý stav individuální rekreace zahraničních turistů: 69 → 74 → 81 → 79 → **79 %**, nárůst cesty zprostředkované CK / CA: 23 → 16 → 8 → **14 → 16 %**.

Pozn.: Jednodenní návštěvníci jsou v tomto shrnutí označováni také jako „výletníci“.

Změny v období let 2019-2023 (2/2)

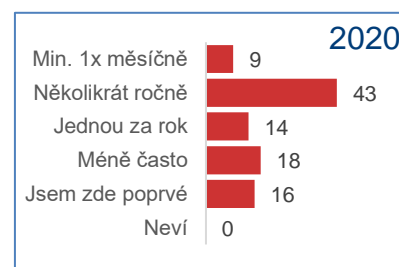
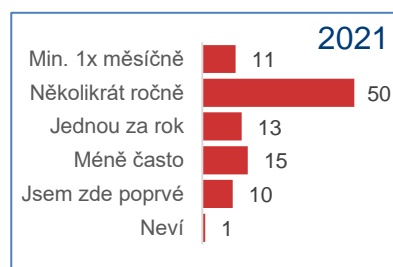
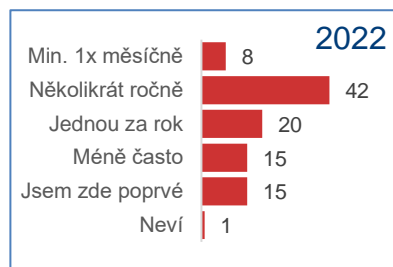
- Doprava: U zahraničních návštěvníků – mírný meziroční pokles u individuální dopravy automobilem: 59 → 69 → 69 → 70 → **67 %**, ve prospěch dopravy letadlem: 26 → 16 → 15 → 16 → **19 %**.
U domácích návštěvníků je patrný kontinuální nárůst využití vlakové dopravy: 14 → 11 → 13 → 15 → **17 %**, podíl autobusové dopravy je meziročně stabilní: 9 → 8 → 5 → 9 → **9 %**.
- Doprovod na cestě u zahraničních návštěvníků: po loňském výrazném nárůstu těch, kteří přijeli s partnerem je meziročně setrvalý stav: 41 → 45 → 44 → 52 → **51 %**, stejně tak je setrvalý stav u podílu cestujících s přáteli: 18 → 14 → 13 → 12 → **12 %** i u těch, kteří přijeli sami: 12 → 15 → 20 → 15 → **14 %**. Nárůst je opětovně zaznamenán u návštěvníků, kteří přijeli s rodinou (definováno jako nejméně dvě generace) 20 → 19 → 17 → 15 → **18 %**.
- U domácích turistů mírně klesl podíl těch, kteří tráví dovolenou s partnerem: 38 → 39 → 40 → 43 → **41 %** ve prospěch těch, kteří tráví dovolenou s rodinou 34 → 35 → 31 → 27 → **31 %**, u domácích výletníků je podíl těch, kteří přijeli sami stabilní: 19 → 18 → 21 → 24 → **25 %**.
- Mírný pokles podílu domácích výletníků: 53 → 62 → 60 → 53 → **51 %** vs. nárůst domácích turistů: 47 → 38 → 40 → 47 → **49 %**. U zahraničních návštěvníků jsou meziročně jednotlivé podíly víceméně stabilní: výletníci: 23 → 29 → 35 → 25 → **24 %**, turisté: 77 → 71 → 65 → 75 → **76 %**.
- Délka pobytu turistů meziročně mírně vzrostla, jak u zahraničních návštěvníků: 4,5 → 4,2 → 4,2 → 4,0 → **4,1** noci, tak u domácích: 3,3 → 3,6 → 3,6 → 3,5 → **3,6** noci.
- Meziroční nárůst Ø výdajů byl zaznamenán jak u domácích návštěvníků: 750 → 690 → 720 → 850 → **920 Kč** / osoboden, tak i u zahraničních návštěvníků: 2 240 → 1 850 → 1 600 → 1 900 → **2 310 Kč** / osoboden.
- Většina zahraničních návštěvníků utrací více v porovnání s loňskem. Největší nárůst je u Poláků (+ 28 %), Britů (+ 27 %) a Slováků (+ 25 %), více utrácejí rovněž Němci (+ 23 %) a Francouzi (+ 22 %).
- Struktura výdajů: Přestože se meziročně výdaje zahraničních turistů zvýšily, podíl výdajů za zájezdy na klíč zůstává beze změny: 29 → 15 → 14 → 14 → **14 %**. Vývoj výdajů za ubytování s mírným poklesem: 14 → 20 → 16 → 19 → **18 %**. Výdaje za zboží jednodenních návštěvníků, jak zahraničních, tak domácích, se meziročně snížily (- 4 % body u zahraničních, - 6 % bodů u domácích).
- NPS u zahraničních turistů pokleslo: 78 → 85 → 83 → 80 → **79**, naproti tomu zahraniční výletníci vykazují o něco vyšší loajalitu a to i přesto, že u nich tato hodnota meziročně poklesla: 69 → 87 → 84 → 88 → **85**. U domácích návštěvníků jako celku je hodnota NPS (navštíveného regionu) stabilní + 76 bodů (domácí turisté: 71 → 80 → 83 → 77 → **75**, výletníci: 64 → 78 → 79 → 75 → **76**).

Profil návštěvníků a důvody návštěvy

- Meziročně se mírně snížil podíl zahraničních návštěvníků z Evropy na úroveň 96 % (2022 – 97 %) a sousedních zemí na úroveň 74 % (2022 – 76 %).
- Nejvíce zastižených zahraničních návštěvníků bylo z Německa (37 %), s velkým odstupem pak návštěvníci z Polska (16 %) a Rakouska (15 %). V meziročním srovnání je podíl jednotlivých návštěvníků z těchto zemí stabilní. Zahraniční návštěvníci ze Slovenska si drží pomyslnou čtvrtou pozici s podílem 6 %.
- Zahraniční turisté přijíždějí nejčastěji za rekreací (62 %, 2022 – 59 %). Meziročně relativně stabilní podíl zahraničních turistů přijíždějících za příbuznými - 24 % (2022 – 25 %). Pokračující pokles zaznamenaly služební cesty, a to na úroveň 8 % (2022 – 10 %).
- Mezi zahraničními výletníky je více než polovina (59 %) rekreujících se (2022 – 58 %). Podíl zahraničních výletníků přijíždějících za nákupy mírně klesl na 16 % (2022 – 18 %). Služební cesty jsou deklarovány na úrovni 12 % (2021 – 11 %).
- Téměř tři čtvrtiny (73 %) českých návštěvníků přijíždí za rekreací / zábavou (2022 – 75 %). V tom je započteno 21 % cest, jejichž cílem byla návštěva příbuzných či známých (2022 – 20 %).
- Češi navštěvují z důvodu rekreace nejčastěji Jihomoravský kraj (15 %, +3 %) a Jihočeský kraj (11 %). Zahraniční návštěvníci zavítali kromě Prahy (25 %) nejčastěji do Ústeckého kraje (14 %), Jihomoravského kraje (13 %) a Jihočeského kraje (11 %).

Frekvence návštěv

- Meziročně se opět zvýšil podíl zahraničních návštěvníků, kteří navštívili Česko poprvé.

- Nejčastěji přijíždějí pochopitelně obyvatelé sousedních zemí. Podíl Němců, kteří přijedou minimálně několikrát ročně, se meziročně výrazně nezměnil - 67 % (2022 – 68 %), naopak se snížil podíl u Rakušanů na 58 % (2022 – 63 %) a Slováků na 44 % (2022 – 50 %). Oproti tomu podíl Poláků vzrostl na 59 % (2021 – 55 %).
- Ve vztahu k regionům: jednodenní návštěvníci přijíždějí do daného regionu obvykle opakovaně, a v případě zahraničních je zde patrný nárůst. 76 % domácích (2022 – 75 %) a 76 % zahraničních výletníků (2022 – 70 %) přijede několikrát do roka. Opakovanou návštěvu dané lokality uskuteční 45 % domácích turistů (2022 – 50 %). U zahraničních turistů se podíl opakovaných návštěv regionu mírně zvýšil na 22 % (2022 – 20 %). Opět vzrostl podíl zahraničních turistů, kteří danou lokalitu navštívili poprvé – 35 % (2021 – 32 %). U domácích turistů se rovněž podíl prvnávštěvníků regionu zvýšil na 18 % (2022 – 14 %).

Turistické cíle

- Zájem o kulturní památky ze strany zahraničních turistů meziročně mírně vzrostl, jako turistický cíl je zmínilo 50 % (2022 – 47 %). Výrazně přibyl zájem o pěší turistiku, kterou zmínilo 32 % (2022 – 26 %), stejně tak vzrostl zájem o přírodní památky na 30 % (2022 – 25 %). Příbuzenské / přátelské návštěvy uvedlo 31 % zahraničních turistů (2022 – 30 %).
- Přírodní památky přilákaly 30 % zahraničních výletníků (2022 – 27 %). Meziročně stabilní zájem mezi zahraničními výletníky o pěší turistiku – 29 % (2022 – 29 %). Gastronomie se zařadila opět do top 3 lákadel, zmínilo ji 28 % zahraničních výletníků (2022 – 22 %). Kulturní památky se u výletníků umístily až na čtvrtém místě s 18 % (2022 – 20 %).
- U domácích turistů se i nadále zvyšuje váha pěší turistiky, kterou jako cíl uvádí 55 % z nich (2022 – 50 %). Meziročně se rovněž navýšily návštěvy kulturních památek na 43 % (2022 – 37 %) a návštěvy příbuzných mírně vzrostly na 30 % (2022 – 28 %).
- Také domácí výletníci zmiňovali opět nejčastěji pěší turistiku, která byla turistickým cílem pro 32 % z nich (2022 – 29 %). Druhým nejčastějším cílem byly kulturní památky s 26 % (2022 – 22 %).
- Do Prahy přijíždějí návštěvníci za kulturními památkami. Pěší turistika jako aktivita je nejčastěji deklarována v případě Jihomoravského, Moravskoslezského a Jihočeského kraje. Za přírodními památkami přijíždějí návštěvníci do Jihomoravského, Karlovarského a Jihočeského kraje. Jihočeský a Jihomoravský kraj jsou navíc rovněž atraktivní destinací pro cykloturistiku.

Informační zdroje

- 73 % domácích návštěvníků čerpalo informace o navštíveném regionu z vlastní předchozí zkušenosti (63 % domácích turistů vs. 83 % domácích výletníků).
- Meziročně se nezměnil podíl zahraničních návštěvníků, kteří staví na vlastní předchozí zkušenosti - 53 % (2022 – 53 %). Váha doporučení od příbuzných a známých, jako informačního zdroje, je rovněž stabilní - 27 % (2022 – 28 %). Meziročně se mírně zvýšil podíl cestovních kanceláří jako informační zdroj, a to na 7 % (2022 jen 5 %).

Organizace cesty

- Výletníci (domácí i zahraniční) si v 94 - 95 % případů organizují cestu sami.
- Podobně jsou na tom i domácí turisté, mezi nimiž individuální organizaci deklarovalo 90 % (2022 – 92 %).
- U zahraničních turistů je podíl individuální organizace samozřejmě zřetelně nižší než u výše uvedených segmentů, a to na úrovni 79 % (2022 – 79 %). Organizaci prostřednictvím cestovních kanceláří uvedlo 15 % zahraničních turistů (2022 – 14 %).

Doprava

- Podíl zahraničních návštěvníků, kteří se dopravují do ČR autem, mírně poklesl na úroveň 68 % (2022 – 70 %). U výletníků jde o 87 % přijíždějících autem (2022 – 88 %).
- Přibylo zahraničních návštěvníků, kteří přicestovali letecky – 19 % (2022 – 16 %), přičemž zahraniční výletníci využívají leteckou dopravu jen minimálně.
- Přestože meziročně podíl dotázaných Čechů, kteří jeli na tuzemskou dovolenou / výlet autem, mírně poklesl, jedná se stále o nejvýznamnější dopravní prostředek – přicestovalo jím 71 % dotázaných (2022 – 73 %). Sekundárním dopravním prostředkem je vlak, jehož podíl mírně vzrostl na hodnotu 17 % (2022 – 15 %).

Doprovod při návštěvě

- Zahraniční návštěvníci přijížděli nejčastěji s partnerem, jednalo se o 51 % dotázaných (2022 – 52 %). Stabilní zůstal podíl těch, kteří přicestovali sami - 14 % (2022 – 15 %). Navýšilo se zastoupení těch, kteří cestují s celou rodinou, takových návštěvníků bylo 18 % (2022 – 15 %). Zahraniční výletníci přijíždějí častěji (než zahraniční turisté) sami.
- Podíl Čechů, kteří jezdí s partnerem / partnerkou, se mírně snížil na 38 % (2022 – 40 %). Oproti tomu podíl rodinných cest vzrostl na 28 % (2022 – 24 %).

Délka pobytu

- Délka pobytu turistů se meziročně nepatrně prodloužila. Zahraniční turisté letos strávili v Česku průměrně 4,1 noci (2022 – 4,0), domácí 3,6 noci (2022 – 3,5). *Pozn.: Ø jsou počítány z pobytů max. do 14 nocí.*
- Meziročně zůstal stabilní podíl zahraničních turistů a zahraničních výletníků a činil 76 : 24 % (2022 – 75 : 25).
- Podíly domácích návštěvníků a výletníků jsou téměř vyrovnané v poměru 51 : 49 % ve prospěch výletníků (2022 – 53 : 47).
- Rozhodující část zahraničních výletníků přijíždí logicky ze sousedících zemí – Německa (59 %, + 7 %), Rakouska (23 %, - 5 %) a Polska (16 %, - 1 %). Mezi turisty rovněž dominují Němci (30 %, - 1 %, Ø délka pobytu 3,7 noci), následovaní Poláci (17 %, + 0 %, 3,6 noci), Rakušany (13 %, +2 %, 3,2 noci) a Slováky (7 %, - 2 %, 4,5 noci). Italové strávili v Česku 4,0 noci, Francouzi 4,6 noci, Nizozemci 5,6, Španělé a Britové 4,4, Američané 5,9.

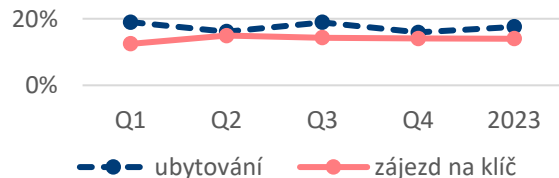
Typ ubytování

- Podíl Čechů, kteří se ubytovali v neplaceném ubytování v soukromí (u příbuzných, známých), zůstává stabilní na 38 % (2022 – 38 %). Stejně tak podíl domácích turistů ubytovaných v penzionech - 26 % (2022 – 27 %) i v hotelích všech kategorií - 17 % (2022 – 16 %).
- Neplacené ubytování v soukromí využilo pouze 25 % zahraničních návštěvníků (2022 – 27 %). Stabilní je podíl ubytovaných v penzionech – 19 % (2022 – 20 %), oproti tomu se zvýšil podíl ubytovaných v hotelích na 44 % (2022 – 40 %).

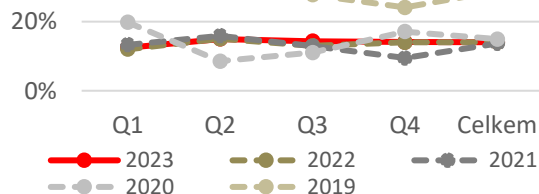
Výdaje a jejich struktura

- Výdaje domácích návštěvníků přepočtené váženým průměrem* na osobu a den, se meziročně zvýšily na cca 920 Kč (2022 – 850 Kč).
- Stejně tak i u zahraničních návštěvníků se průměrné výdaje na osobu a den zvýšily o 22 % na cca 2 310 Kč (2022 – 1 900 Kč). Útraty na osobu a den u zahraničních turistů mírně převýšily 2 310 Kč, u zahraničních výletníků činily pouze 1 750 Kč.
- Ještě před tím, než překročili hranice ČR, utratili zahraniční návštěvníci z celkových výdajů 45 % (2022 – 43 %), zahraniční turisté pak 46 % (2022 – 44 %).
- Hlavní zdrojové trhy (vážený průměr na osobu a den zaokrouhlený na desetikoruny): Němci 2 300 Kč (2022 – 1 860 Kč), Poláci 2 240 Kč (2022 – 1 750 Kč) a Rakušané 2 020 Kč (2022 – 1 930 Kč).
- 31 % výdajů domácích turistů (32 % ve 2022) připadlo na ubytování. Zahraniční turisté vydávali za zájezd „na klíč“ již třetím rokem shodně 14 % a za ubytování dalších 18 % (2022 – 19 %). Podíl nákupů na útratách výletníků (domácích i zahraničních) se meziročně snížil u obou segmentů (29 %; -4 % zahraniční a 26 %; -6 % domácí).

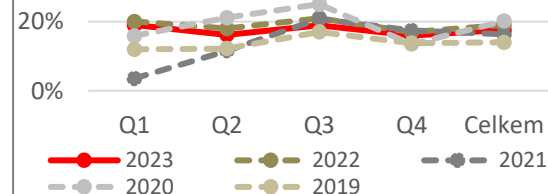
Zahraniční turisté – ubytování vs. zájezd na klíč (% výdajů)

Zahraniční turisté – zájezd na klíč (% výdajů)

Zahraniční turisté – ubytování (% výdajů)

Spokojenost na základě zkušenosti

- 69 % (meziročně + 2 %) zahraničních návštěvníků bylo bezvýhradně spokojeno. Nejlepšího hodnocení dosáhl parametr šíře poskytovaných služeb (65 %), naproti tomu nejmenší spokojenost je v oblasti dopravní vybavenosti (43 %). S množstvím návštěvníků v lokalitě bylo spojeno 62 % zahraničních návštěvníků a s cenovou úrovní pak 54 %.
- Domácí návštěvníci jsou zřetelně kritičtější, zejména v parametru cenové úrovně v lokalitě, spokojena jich byla pouze necelá polovina (45 %), jako problematické je vnímá 17 % domácích návštěvníků. Nejlepšího hodnocení dosáhly mezi domácími návštěvníky parametry šíře nabízených služeb (62 % bezvýhradně spokojených) a s množstvím návštěvníků (61 %). S dopravní vybaveností bylo bezvýhradně spokojeno 47 % domácích návštěvníků.
- Ukazatel NPS (Net Promoter Score) zahraničních návštěvníků, tedy ochota doporučit pobyt v Česku, dosáhl hodnoty +81, přičemž zahraniční výletníci jsou loajálnější (ochotnější doporučit Česko k návštěvě), když jejich NPS činilo +86 (+88 ve 2022), u zahraničních turistů to bylo +79 (+80 ve 2022). Vysoké NPS vidíme u Němců (+86) a Rakušanů (+84), naopak u Slováků bylo jen +68 (přestože zde byl zaznamenán meziroční nárůst +6).
- Ochota zahraničních návštěvníků doporučit pobyt v regionu dosáhla hodnoty NPS +81, přičemž zahraniční výletníci jsou ochotni doporučit pobyt v lokalitě více než zahraniční turisté (+85 vs. +79). NPS regionu tak kopíruje ochotu doporučit ČR jako celek.
- U Čechů si NPS meziročně drží stabilní hodnotu +76. Turisté s NPS +75 (2022 +77) doporučují region, ve kterém byli zastiženi, více méně stejně jako výletníci s NPS +76 (2022 +75).
- Nejlepšího hodnocení mezi zahraničními návštěvníky dosahují kraje Liberecký, Zlínský, Jihočeský, Karlovarský a Olomoucký. V případě domácích návštěvníků jsou nejlépe hodnoceny kraje Olomoucký, Středočeský, Zlínský, Liberecký a pětici nejlépe hodnocených uzavírá Praha.
- Pobyt zcela bez problémů deklarovalo 66 % domácích (2022 – 63 %) a 77 % zahraničních návštěvníků (2022 – 76 %). Zahraniční i domácí návštěvníci vnímali jako problematičtější infrastrukturu / stav silnic a domácí návštěvníci navíc i ceny.

Metodika projektu

METODA SBĚRU DAT

F2F
(osobní rozhovory)

V turisticky atraktivních
lokality České republiky

TERMÍN SBĚRU DAT

Leden - Prosinec 2023

KVÓTY NA KVARTÁLY

CÍLOVÁ SKUPINA A VELIKOST VZORKU

Návštěvníci
vybraných lokalit
ve všech krajích ČR

REGIONÁLNÍ KVÓTY

n (2023) = 26 504

VÝZKUMNÝ NÁSTROJ

Dotazník schválený klientem

Česká a anglická verze
naprogramovaná pro
Android zařízení

Papírové verze dotazníků
pro podporu rozhovorů
s neanglicky hovořícími
zahraničními návštěvníky